

॥ શ્રી મહાવીરાય નમઃ॥

શ્રી ગ્રેટર બોમ્બે વર્ધમાન સ્થાનકવાસી જૈન મહાસંઘ

સંચાલિત

માતૃશ્રી મણિબેન મણશી ભીમશી છાડવા ધાર્મિક શિક્ષણ બોર્ડ

Website : www.jainshikshan.org

E mail : jainshikshanboard@gmail.com

૧૨ જાન્યુઆરી ૨૦૨૫

મહિલા મંડળ

કુલ ગુણ : ૧૦૦

સૂચના : ૧) જે પ્રમાણે સવાલ પૂછ્યા હોય તે જ પ્રમાણે જવાબ લખવા. વાતી કે થોકડાના લાંબા જવાબ લખવા નહિ.

૨) આપના જવાબ પેપરમાં આપે ઓપન બુક આપી છે કે રેચ્યુલર તે ખાસ લખજો. જેમણે નહીં લખ્યું હોય તેમનો નંબર આવશે તો પણ નંબર આપવામાં નહીં આવે.

OPEN BOOK / REGULAR

શ્રેણી - ૧૦

WRITER

YES / NO

STUDENT NAME		ROLL NO.	
DATE OF BIRTH		MOBILE NO.	
SANGH NAME		SUPARVISOR NAME	
MAHILA MANDAL		SUPARVISOR SIGN.	

MARKS

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	TOTAL

(૧૫)

પ્ર.૧ સામાયિક પ્રતિક્રમણના આધારે લખો.

(૧) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ માંચ્યા પ્રમાણે લખો.

(૧૦)

૧. મહિયા એટલે શું? મહિયા એટલે ભાવથી સ્મરણ કરવું.

૨. બીજું અણુવત શેના વિશેનું છે? બીજું અણુવત મોટા જૂથથી નિવૃત્ત થવાનું છે.

૩. કાલિક અને ઉત્કાલિક સૂત્રનો સ્વાધ્યાય કેટલા પ્રહર થાય?

કાલિક સૂત્રનો ચાર પ્રહર અને ઉત્કાલિક સૂત્રનો સ્વાધ્યાય આઠ પ્રહર થાય.

૪. સાધુપણાની યાદ કરાવનાર શબ્દો કયા છે? સમણોડહં, સંજય, વિચય, પકિહય.

૫. વર્તમાને કેવળી ભગવાન ક્યાં બિરાજે છે? વર્તમાને કેવળી ભગવાન ૧૫ કર્મભૂમિમાં રહેલા ૫ મહાવિદેહ

ક્ષેત્રમાં બિરાજે છે.

૬. જૈનો ભગવાન કોને કહે છે? જૈનો ભગવાન ૧) દેહધારી અરિહંત ભગવાન ૨) દેહ રહિત સિદ્ધ ભગવાન.

૭. લુહાર કામ કરવાથી કયો અતિચાર લાગે? ઈંગાલકમ્મે

૮. આંકડામાં લખો. ૧) પાપ ૧૮ ૨) લક્ષણ ૧૦૦૮

૯. સામાયિક ક્યાં કરવી જોઈએ? સામાયિક ઉપાશ્રય, પૌષધશાળા, એકાંત સ્થાનમાં કરવી જોઈએ.

૧૦. જ્ઞાન એટલે શું? જ્ઞાન એટલે વસ્તુને વિશેષ સ્વરૂપે જાણવું તે.

(૨) નીચેના શબ્દોના અર્થ લખી તે કયા પાઠમાં છે? તે લખો.

(૫)

૧. ખાતરખણી ખાતર પાડી

પ્રતિક્રમણના ત્રીજા વ્રતમાં

૨. એમ શરીર વોસિરાવીને એમ શરીરના મમત્વ છોડીને

સંત્યારાના પાઠમાં

૩. આઉલમાઉલાએ આકુળ-વ્યાકુળતાથી

પહેલા શ્રમણસૂત્રમાં

૪. એગવિહેણં એક જોગે

ચોથા વ્રતમાં

૫. સંથવો વા પરિચય કરવો અને અથવા

પ્રતિક્રમણના પાંચમા પાઠમાં

(૫૫)

પ્ર.૨ (અ) ડાલાપાલાના આધારે નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ લખો.

(૧૫)

૧. ડાલાપાલા કયા સૂત્રનો અધિકાર છે? ડાલાપાલા અનુયોગદ્વાર સૂત્ર પ્રમાણ પદનો અધિકાર છે. (૧×૧૦)

૨. પાલાની કુલ ઊંડાઈ કેટલી છે? પાલાની કુલ ઊંડાઈ ૧૦૦૮^૧/૨ ચોજન છે.

૩. ગરમરના એક શરીરમાં કેટલા જીવ હોય? કંદમૂળ છે કે પ્રત્યેક વનસ્પતિ?

ગરમરના એક શરીરમાં અનંતા જીવ હોય. કંદમૂળ છે.

૪. મહાશલાકામાં એક દાણો હોય ત્યારે બાકીના ત્રણ પાલા કેવા હોય?

મહાશલાકામાં એક દાણો હોય ત્યારે અનવસ્થિત, શલાકા ભરેલો હોય, પ્રતિશલાકા પાલો ખાલી હોય.

૫. એક સમયમાં કેટલા નારકી ઉત્પન્ન થઈ શકે છે? એક સમયમાં અસંખ્યાત નવા નારકી ઉત્પન્ન થઈ શકે છે.

૬. અનંતાનો પહેલો, આઠમો, પાંચમો ભેદ લખો. ૧) જઘન્ય પરિત અનંતા ૮) મધ્યમ અનંતા અનંતા ૫)

૫) મધ્યમ યુક્તા અનંતા.

૭. એક પુદ્ગલ પરાવર્તનમાં કેટલો કાળ પસાર થાય? એક પુદ્ગલ પરાવર્તનમાં અનંત અવસર્પિણી અનંત

ઉત્સર્પિણી કાળ પસાર થાય.

૮. મધ્યમ અસંખ્ય અસંખ્યાત કેવી રીતે મળે? જઘ. અસંખ્ય અસંખ્યાત અને ઉત્કૃષ્ટ અસંખ્ય અસંખ્યાત

વચ્ચેની દરેક સંખ્યાને મધ્યમ અસંખ્ય અસંખ્યાત મળે.

૯. આંકડામાં લખો. સંખ્યાના બોલ ૨૧ સંખ્યાના મુખ્ય પ્રકાર ૩

૧૦. ત્રણનો પરસ્પર અભ્યાસ કેટલો થાય? ૩×૩×૩=૨૭.

૧૧. જઘન્ય પરિત અસંખ્યાતા કેવી રીતે મળે? તે કેટલામું અસંખ્યાતું છે? (૫ થી ૬ લીટીમાં)

(૫)

બધા પાલાના ખાલી થવા પર નાંખેલા એક એક દાણાંથી ક્રમશઃ ચોથો, ત્રીજો, બીજો પાલો એમ ૩ પાલા

ભરાઈ ગયા. અનવસ્થિતને ભરેલો મૂડી રાખવો. આ રીતે ચારે પાલા દાણાંથી ભરાઈ જશે. ચારે પાલા ભરાઈ જવા પર તે ચાર પાલા અને છેલ્લો દાણો જે દ્વીપ-સમુદ્રમાં હતો ત્યાંથી પ્રથમ દ્વીપ જંબુદ્વીપ સુધી પડેલા બધા દાણાંને ભેગા કરીને એક ઢગલો કરવો. તે બધા દાણાંની ગણના કરતા જે સંખ્યા આવે તે જથ્થા પરિત અસંખ્યાતા કહેવાય. તે પહેલું અસંખ્યાતું છે.

(આ) પુદ્ગલ પરવર્તનના આધારે લખો. (૧૫)

(૧) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ લખો. (૧૦)

૧. સાત પુદ્ગલ પરવર્તનમાં કેટલા કાળચક્ર પસાર થાય છે? (૧×૪)

સાત પુદ્ગલ પરવર્તનમાં અનંત અનંત કાળચક્ર પસાર થાય છે.

૨. ૨૪ દંડકના બહુ જીવ આશ્રી અને એક જીવ આશ્રી કેટલા પ્રજા થાય?

૨૪ દંડકના બહુ જીવ આશ્રી ૩૪૩ અને એક જીવ આશ્રી ૧૬૮ પ્રજા થાય.

૩. અપમાનરૂપે અનંતીવાર કયા શબ્દો સાંભળેલા હતા? જે સંગીતના શબ્દ સાંભળીએ છીએ તે જ પુદ્ગલ અપમાનરૂપે અનંતીવાર સાંભળેલા હતા.

૪. પુદ્ગલના ભોગવટામાં શું કરવાનું છે? પુદ્ગલના ભોગવટામાં શાંત-સમભાવી થવાનું છે.

૫. સૂક્ષ્મ ક્ષેત્ર પુદ્ગલ પરાવર્તન એટલે શું? એક જીવ પોતાના મરણ દ્વારા લોકાકાશના સમસ્ત પ્રદેશોને ક્રમથી જેટલા સમયમાં સ્પર્શ કરી લે છે, તેને સૂક્ષ્મ ક્ષેત્ર પુદ્ગલ પરાવર્તન કહે છે. (૨)

૬. ૧૩૪ પ્રજા કેવી રીતે થાય છે? ૪-૫ લીટીમાં લખો. (૪)

સર્વ જીવોએ ૧૦ ઔદારિકના દંડકમાં ઔદારિક પુદ્ગલ પરાવર્તન અનંતવાર કર્યા તેના ૧૦ પ્રજા.

સર્વ જીવોએ ૧૭ વૈકિયના દંડકમાં વૈકિય પુદ્ગલ પરાવર્તન અનંતવાર કર્યા તેના ૧૭ પ્રજા.

સર્વ જીવોએ ૨૪ દંડકમાં તૈજસ, કાર્મણ, શ્વાસોસ્થ્વાસ પુદ્. પરા. અનંતવાર કર્યા તેના ૨૪×૩ ૭૨ પ્રજા.

સર્વ જીવોએ સંજ્ઞીના ૧૬ દંડકમાં મન પુદ્ગલ પરાવર્તન અનંતવાર કર્યા તેના ૧૬ પ્રજા.

સર્વ જીવોએ ૧૮ દંડકમાં વચન પુદ્ગલ પરાવર્તન અનંતવાર કર્યા તેના ૧૮ પ્રજા.

(૨) નીચેના જીવો ભૂત અને ભવિષ્યમાં કેટલા પુદ્ગલ પરાવર્તન કરશે? (૫)

	ભૂતકાળ	ભવિષ્યકાળ
૧. ઘનવાતે વૈકિય	અનંત	જે કરશે તે જ. ૧, ૨, ૩ ઉ. અનંત
૨. માખીએ દેવપણે તૈજસ	અનંત	જે કરશે તે જ. ૧, ૨, ૩ ઉ. અનંત
૩. રત્નના જીવે વચન	કર્યા નથી	કરશે પણ નહિ
૪. નેમપ્રભ સ્વામીના જીવે મન	અનંત	કરશે નહિ

- પ. જુગલિયાએ નારડીપણે કાર્મણ અનંત જે કરશે તે જ. ૧,૨,૩ ઉ. અનંત
- (ઈ) આયુષ્યના ૧૮૦૦ ભાંગાને આધારે માંચ્યા પ્રમાણે જવાબ લખો. (૧૩)
૧. કેટલા જીવો ઉત્પન્ન થાય? સઅંતર કે નિરંતર? (૩×૩)
- જુગલિયા તિર્યચ ૧, ૨, ૩ ચાવત્ સંખ્યાતા. સઅંતર કે નિરંતર.
- ગરમર સમયે સમયે અનંતા. નિરંતર.
- કોડા ૧, ૨, ૩ ચાવત્ સંખ્યાતા, અસંખ્યાતા. સઅંતર કે નિરંતર.
૨. સોપકમી આયુષ્ય તૂટવાના કારણોમાં ૧, ૩, ૫ કારણ લખો.
- ૧) અધ્યવસાય : અતિ હર્ષ, અતિ શોક કે અતિ ભય વગેરેથી, ૩) આહાર : વધારે, પ્રતિકૂળ કે અલ્પ કે શૂન્ય આહારથી, ૫) પરાધાત : વીજળી પડવી, ખાડામાં પડવું, વૃક્ષ કે મકાન વગેરે પડવું.
૩. ૨૭ વર્ષના સોપકમી આયુષ્યવાળો આયુષ્ય બંધ ક્યારે ક્યારે કરે?
- ૧૮ વર્ષે, ૨૪ વર્ષે, ૨૬ વર્ષે, ૨૬ વર્ષ ૮ મહિના, ૨૬ વર્ષ ૧૦ મહિના ૨૦ દિવસ. આ રીતે જો ત્રીજા ભાગે આયુષ્યનો બંધ ન પડે તો છેલ્લા અંતર્મૂર્તમાં અવશ્ય પડે છે.
૪. ખાલી જગ્યા પૂરો. (૪)
૧. અને શરીરી જીવોનું આયુષ્ય નિરૂપકમી હોય છે. તીર્થંકર, ચરમ
૨. નિકાચીત આયુષ્યના ભાંગા અને ગોત્ર કર્મ સાથે..... ભાંગા થાય. ૩૦૦, ૬૦૦
૩. આયુષ્યના ૧૮૦૦ ભાંગા સૂત્ર પદનો અધિકાર છે. પક્ષવણા, છ
૪. બંધાય ત્યારે એક સાથે કર્મ બંધાય છે. આયુષ્ય, ૮
- (ઈ) વિરહ પદના આધારે લખો. (૧૨)
- (૧) નીચેના વાક્યો સાચા છે કે ખોટા? ખોટા હોય તે સુધારીને લખો. (૪)
૧. તિર્યચની અશુચિમાં સંમૂર્ચિમ મનુષ્ય ઉત્પન્ન થાય છે.
- ખોટું. મનુષ્યની અશુચિમાં સંમૂર્ચિમ મનુષ્ય ઉત્પન્ન થાય છે.
૨. માટીમાં સમયે સમયે અસંખ્યાતા જીવો ઉત્પન્ન થાય છે. સાચું.
૩. આપણે માત્ર આ ભવનો જ વિચાર કરવાનો છે. ખોટું. આપણે પરભવનો વિચાર કરવાનો છે.
૪. પાપ કરે તો નરકના મહેમાન થાય. સાચું.
- (૨) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ બે શબ્દમાં લખો. (૪)
- ૧) ઉત્કૃષ્ટ અંતર્મૂર્તનો વિરહ ત્રણ વિકલેન્દ્રિય, સંમૂર્ચિમ તિર્યચ

૨) ઉત્કૃષ્ટ સંખ્યાતા વર્ષનું અંતર ૧૧ મા દેવલોકે, ૧૨ મા દેવલોકે

૩) ઉત્કૃષ્ટ ૪૨ મહિનાનું અંતર ચંદ્રગ્રહણ, સમુચ્ચય ગ્રહણ

૪) જય. ૬૩૦૦૦ વર્ષ ઝાઝેરું અંતર સામાયિક, છેદોપસ્થાપનીય ચારિત્ર

(૩) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ એક વાક્યમાં લખો.

(૪)

૧) માહેન્દ્રમાં કેટલું અંતર પડે? જયન્ય ૧ સમય ઉત્કૃષ્ટ ૧૨ દિવસ ૧૦ મુહૂર્ત.

૨) પક્ષવણા સૂત્ર અંગ છે કે ઉપાંગ? કાલિક છે કે ઉત્કાલિક? પક્ષવણા સૂત્ર ઉપાંગ છે, કાલિક છે.

૩) ભરતમાં પરિહાર વિશુદ્ધ ચારિત્રનો જય. વિરહ કેટલો? દેશે ઉણા ૮૪૦૦૦ વર્ષ.

૪) ક્યાં અસંખ્ય વર્ષ સુધી કોઈ જીવ જતા જ નથી? અનુતર વિમાન જેવી સુંદર જય્યાએ અસંખ્ય વર્ષ સુધી કોઈ જીવ જતા જ નથી.

[૧૦]

પ્ર.૩ સંસ્કાર વિભાગના આધારે નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ એક વાક્યમાં લખો.

૧. મન શેનું કારણ છે? મન દુઃખ, અશાંતિ અને સંસારનું કારણ છે.

૨. બહુવચન શું વધારે છે? બહુવચન આદર, બહુમાન વધારે છે.

૩. આત્માને શેનાથી ભાવિત કરવાનો? આત્માને તપ અને સંયમથી ભાવિત કરવાનો.

૪. અનંતા જીવો વચ્ચે એક શરીર શા માટે હોય છે? સાધારણ નામ કર્મના ઉદયે.

૫. કપિલ મુનિએ કયા પરિણામથી કેવળજ્ઞાન મેળવી લીધું? મારે કાંઈ નથી જોઈતું.

૬. જેનો સંયોગ હોય તેનો શું હોય? જેનો સંયોગ હોય તેનો વિયોગ થાય.

૭. શેનાથી આત્માને અટકાવવાનો છે? વિષય-કષાયથી આત્માને અટકાવવાનો છે.

૮. શેનું આકર્ષણ છોડવાનું છે? શરીરનું આકર્ષણ છોડવાનું છે.

૯. વચનના સમ્યક્ ઉપયોગથી શું થાય? શ્રદ્ધાથી પડતા સ્થિર થાય.

૧૦. જીવો પ્રત્યે મનમાં શું રાખવું અને અજીવો પ્રત્યે મનમાં શું ન રાખવું? જીવ પ્રત્યે આત્મીયભાવ રાખવો અજીવો પ્રત્યે મોહભાવ ન રાખવો.

[૧૦]

પ્ર.૪ વાર્તાના આધારે નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ એક શબ્દમાં લખો.

૧. પોટિલાની દાનશાળામાં કયા સાધવી પધાર્યા? સુવ્રતા

૨. તેતલીપુત્રએ ક્યું કેર ચૂસી લીધું? તાલપુટ

૩. નિવર્તનિક મંડળ એટલે કેટલા ધનુષ્ય? ૪૦

૪. નિયાણા રહિત તપસાધના શેની સિદ્ધિ કરાવે છે? કળ

૫. જયંતિ શ્રમણોપાસિકાના ભાભીનું નામ શું હતું? મૃગાવતી

૬. આકાશની એક શ્રેણી કેટલા પ્રદેશી હોય છે? એક

૭. જયંતિ શ્રાવિકાએ શું ગ્રહણ કર્યું? દીક્ષા

૮. મૌર્યવંશમાં ઉત્પન્ન થનારને શું કહેવાય? મૌર્યપુત્ર

૯. પોટિલાએ દીક્ષા લઈને કેટલા અંગસ્ત્રૂપનું અધ્યયન કર્યું? અગિયાર

૧૦. તામલી તાપસે કઈ પ્રવ્રજ્યા લીધી? પ્રાણામા

[૧૦]

પ્ર.૫ નીચેના કાવ્યની પૂર્તિ કરો.

૧. ખાંડણ, શૂર, અણગળ, ખાટકીથી શરૂ થતી કડી પૂર્ણ કરો.

ખાંડણ પીસણ ગારના, આરંભ કીધા અનેક, રાંધણ, ઈંધણ અગ્નિના, કીધા પાપ વિશેષ.

શૂરપણે રણ ઝૂંઝતા, માર્યા માણસ વૃંદ, મદિરા, માંસ, માખણ ભક્ષ્યા, ખાધા મૂળ અને કંદ.

અણગળ આંધણ મેલિયાં, અણપૂંજ્ય ચૂલે, અણસોયા કણ ઓરિયા, તેના પાપ કેમ ભૂલે?

ખાટકીને ભવ મેં કર્યા, જીવ નાનાવિધ ઘાત, ચડીમાર ભવે ચકલાં, માર્યા દિન ને રાત.

૨. જેનાથી સંસાર વધે તે જેમાં આવતા હોય તે કડી લખો.

પરિગ્રહ મેળવ્યો કારમો, કીધો ક્રોધ વિશેષ, માન, માયા, લોભ મેં કર્યા, વળી રાગ ને દ્વેષ.

જય - જિનેન્દ્ર

- * PLEASE CONTACT DSB HELPLINE NO. 9702277914 FOR FREE ONLINE SHRENI CLASSES.
- * NEXT CLASS STARTS FEBRUARY 3RD/4TH MONDAY AND TUESDAY.
- * TO JOIN OUR TELEGRAM GROUP. CONTACT DSB HELPLINE NO. 9702277914.
- * FOR BOOKS AND EXAM REGISTRATION.